

มุกดา สุวรรณชาติ : เรียบเรียง และร่วมค้นคว้า ทำไมเกิด 6 ตุลาคม 2519... ใครยิง...ใคร สั่ง...ใครช่วย (1)

มุกดา สุวรรณชาติ วันจันทร์ที่ 30 กันยายน พ.ศ.2562

ที่มา : โครงการบันทึก 6 ตุลา

ที่มา	มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 27 กันยายน - 3 ตุลาคม 2562
คอลัมน์	หลักคิลากลางน้ำเชี่ยว
ผู้เขียน	มุกดา สุวรรณชาติ
เผยแพร่	

กรณีเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 มีคนเขียนถึงเหตุการณ์นี้ใน

หลายแง่ หลายมุม

เมื่อใช้เวลาค้นคว้าร่วมกันหลายปีจึงได้ข้อเท็จจริงมากขึ้น จาก
พยานบอกเล่าอาจมีความแตกต่างกันเนื่องจากจุดที่พบเห็น
เหตุการณ์อยู่คนละมุม

เมื่อมาประกอบกันเราจึงปะติดปะต่อภาพจนเป็นเรื่องราวได้ค่อนข้างสมบูรณ์

แม้ไม่สมบูรณ์ 100% เพราะมีบางอย่างเป็นความลับที่ถึงตายก็
ไม่มีใครยอมพูด

หลังจากเหตุการณ์ผ่านไป 8 ปี ถึงได้รู้ว่าคนที่ยิงผมเป็นใครมาจากไหน และปีนี้เองที่ผมค่อยคิดออกว่าวันนั้นอาจมีคนใจดีช่วยส่ง
สัญญาณอันตรายให้พวกเราก่อน และผมเป็นคนหนึ่งที่รอดตาย
แต่มีบางคนถูกคนใจร้าย ยิงเสียชีวิตทันที

จึงขอเขียนเรื่องนี้อีกครั้ง หลังพบเห็นเหตุการณ์ปี 2553 เราจึง
ต้องคาดการณ์ว่าการปราบปรามประชาชนด้วยอาวุธในประเทศนี้มี
โอกาสเกิดขึ้นได้เสมอ

ยิ่งถ้าพิจารณา ทั้งโครงสร้างการปกครอง สายบังคับบัญชา และ
ตัวบุคคล ของกลุ่มที่มีอำนาจปกครองระดับสูง ยิ่งต้องระวัง

(โดยที่มีพื้นที่จำกัด ขอตัดตอนคำให้การทั้งสองฝ่าย)

บันทึกเหตุการณ์ บทที่ 5

เข้ามิดระหว่างตี 4 ถึงตี 5...ถูกปิดล้อม

กลุ่มขวาจัดที่สนามหลวงและหน้าธรรมศาสตร์ยังเงิบอยู่ ไม่มี
ที่ท่าว่าจะบุกเข้ามา

ทันใดเสียงระเบิดก็ดังสนั่นขึ้นในที่ชุมนุมกลางสนามฟุตบอล เสียงคนหวีดร้อง ท่ามกลางเสียงเอะอะ พบว่ามีคนบาดเจ็บหลายคน

ถึงตอนนี้จึงรู้ว่า ไม่ได้เป็นระเบิดขว่าง แต่เป็นเอ็ม 79 ซึ่งน่าจะยิงวิถีโค้งจากสนามหลวงเข้ามา และยังมีลูกหนึ่งยิงตกแล้วยังไม่ระเบิด (ใครที่ยิง M 79)

“มันรู้ทัน หรือไม่นั้นก็มีคนรายงานมัน ว่าเราเตรียมจะออก พอเราออกไปหมด แผนของมันก็ไม่ได้ผล เพราะถ้ามันจะบุกเข้ามาก็จะพบแต่ตึกกับสนามว่างเปล่าเท่านั้น จะหาเรื่องตึกกับเราก็ไม่ได้แล้ว จะเหมือนเมื่อเดือนสิงหาคมปีก่อน คราวนี้มันเอาจริง ถ้าเราตัดสินใจพาคนหนีไปตอนนี้ มันยิ่งแน่ มีดแบบนี้อันตรายมาก รอให้สว่างก่อนดีกว่า”

“ถ้ารอแล้วพวกมันมาอุดแถวท่าพระจันทร์ไว้ละ”

“ก็ต้องดูอีกทีว่าลุยออกไปคุ้มมั๊ย ถ้าเสียงก็ไม่ทำ เรายอมให้ตำรวจจับทั้งสามพันคนดีกว่า ตำรวจจับคนสามพันชั่งได้ไม่นานหรอก มันต้องปล่อยเพราะเป็นคดีการเมืองอยู่แล้ว แต่ถ้ามันยังตาย เราเอาชีวิตคืนมาไม่ได้แม้แต่คนเดียว”

ใกล้สว่างแล้ว กลับมีแรงกดดันอย่างมหาศาล สภาพของกลุ่มรปภ.ที่ห่อใหญ่ รู้สึกอึดอัดเป็นอย่างยิ่ง บุกก็ไม่ได้ ถอยก็ไม่ได้ ฝ่ายตรงข้ามเคลื่อนไหวพลมาสมทบมากขึ้นทุกที

บันทึกนาที่สังหาร (ของฝ่ายถูกยิง)

6 โมงเช้าความกดดันแนวหน้ายังไม่ลดลง

พวกเรากำลังคิดหาวิธี หลบจากการปิดล้อมเพื่อออกจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยไม่ให้ปะทะอย่างไร

“ห้ามยิงก่อน ห้ามมีเรื่อง” ทุกคนจำคำขวัญนี้ได้แม่น ผู้รับผิดชอบ

ไม่ต้องการให้เผชิญหน้าและปะทะจึงสั่งถอยจากหน้าหอใหญ่ลงมา

แนวที่หนึ่ง ใช้เนินหน้าหอใหญ่และเทอร์เรซเป็นที่กำบัง เพราะขณะนี้สว่างแล้ว สามารถมองเห็นตัวกันชัด ถ้ายังอยู่ในจุดเดิมอาจจะถูกลอบยิงใส่ได้ จึงตั้งแนวขวางถนนใช้โต๊ะเป็นที่กำบัง หันไปทางกลุ่มคนที่ประตูหน้า เพื่อให้รู้ว่ามิหนว่ย รมภ.ขวางอยู่ มีคนส่งเสียงอะอะโวยวาย แต่ไม่มีใครบุกเข้ามา

แนวที่สองมานั่งที่ขอบสนามฟุตบอลหลังเคาน์เตอร์ขายน้ำอัดลมก่อน 6 โมงเช้า คนรับผิดชอบจุดนี้สั่งให้เอาฝาปิดท่อระบายน้ำที่เป็นแผ่นปูนขนาด 1 ตารางฟุต มาพิงเคาน์เตอร์ขายน้ำอัดลมที่เป็นไม้อัด เวลาผ่านไปโดยไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ประมาณ 7 โมง ตอนนี้สว่างแล้ว เสียงปราศรัยบนเวที ยังดำเนินต่อไป พวกเราเห็นคนเคลื่อนไหวอยู่บนชั้นสองของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติมองลอดช่องระบายอากาศและแผ่นกระจกเข้าไป ก็พอสังเกตได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่แต่งชุดสีน้ำเงิน บางคนนั่งสูบบุหรี่อยู่บนชั้นบันได

ทุกคนยังเพิ่งความสนใจไปที่กลุ่มคนที่ประตูหน้า เด็กหนุ่มกลุ่มหนึ่งเดินมาสมทบที่แนวสอง สามสี่คนนี้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงาน รมภ.จุดนี้ คงเดินผ่านมาแค่แวะคุยเท่านั้น ทักทายกันได้ไม่กี่คำ มีเสียงเหมือนประทัดดังเป็นชุดอยู่ไกลๆ แล้วไปไม่เหนือหัวก็ขาดร่วงลงมา เห็น รมภ.แนวที่หนึ่งทั้งล้มทั้งหมอบลงบนพื้นถนน ทั้งกลุ่ม มีเสียงคนตะโกน

“มันยิงเราแล้ว หมอบลง”

ผมเอาหัวซุกเข้าซิดเคาน์เตอร์ทันที ตอนนี้มีเสียงปืนชุดที่สองดังขึ้น เคาน์เตอร์มีรูทะลุส่วนหนึ่ง ตัวเกร็งด้วยความตกใจ เสียงปืนดังรัว เสียงหัวกระสุนกระทบแผ่นซีเมนต์ ซึ่งบังอยู่ดังกรียวกราว ชุดแล้วชุดเล่า ทุกคนนอนตัวเกร็ง วางร่างกายแนบสนิทกับพื้นดิน รู้ดีว่า

ถ้าขยับสูงขึ้นแม้เพียงสองสามนิ้วก็อาจเสียชีวิตได้

ในใจผมได้แต่ร้องว่า “พ่อแก้วแม่แก้วช่วยลูกด้วย” คงจะต้องตายในไม่กี่นาทีนี้แล้ว

เมื่อเม็ดกระสุนวิ่งเป็นสายลงมากกระทบแผ่นซีเมนต์, เคาน์เตอร์ไม้อัด, ต้นไม้, รากไม้ เสียงกระสุนแตกกระจาย เมื่อกระทบกับของแข็ง ผมรู้แล้วว่าตัวเองบังอยู่ที่แผ่นซีเมนต์แผ่นสุดท้ายพอดี เพราะมีกระสุนจำนวนหนึ่งหลุดออกมาด้านข้างกระทบพื้นและแตกกระเด็นเข้ามา

ผมต้องเอามือบัง ใบหน้าและตาไว้เพื่อป้องกันเศษกระสุน และผงดินปืน ทำให้ท่อนแขนข้างซ้ายและหลังมือมีรอยดินปืนและเศษตะกั่วติดอยู่เต็ม

ในวูบแรกนั้นกลัวจนคิดอะไรไม่ออก แต่ผ่านไประยะหนึ่งก็เริ่มปรับตัวได้ ความกลัวและความรู้สึกช็อกคลายตัวลง

คนยิงน่าจะมีหลายคน และยิงสลับกัน ทำให้ไม่รู้สึกรว่ามีจังหวะให้โง่หัวขึ้นเลย เสียงกระสุนดังไปรยปรายกระทบแผ่นซีเมนต์, แผ่นไม้อัด, พื้นดินข่มขวัญจนไม่กล้าขยับตัว... น่ากลัว... น่ากลัวจริงๆ...

ครูหนึ่งก็รู้สึกว่่าแก้มด้านขวามีอะไรเปียกๆ ลองเอามือป้ายดูก็พบเลือดสีแดง สีขาวเต็มมือไปหมด จะขยับตัวก็ไม่กล้าเพราะคนที่หมอบอยู่ข้างขวาถูกกระสุนจนเลือดกระจาย สีแดงคือเลือด สีขาวคือสมอง มองไม่เห็นหน้าทั้งๆ ที่ศีรษะห่างกันไม่ถึงฟุต เด็กคนนี้หมอบชิดพื้นเช่นเดียวกับเขา แต่เข้าใจว่ากระสุนคงลอดช่องระหว่างแผ่นซีเมนต์เข้ามาพอดี เพราะอัตราการยิงถี่มาก ช่วงเวลาสั้นๆ น่าจะหลายร้อยนัด

คิดในใจว่า ต้องแล้วแต่ชะตากรรม เริ่มคิดถึงคนที่รู้จักทุกคนอาจจะต้องลากันตรงนี้

ในที่สุดการยิงต่อเนื่องยาวนานก็หยุดลงชั่วคราว ความหวาดกลัวคลายลงแล้ว เมื่อชั้นเข้าลูกขึ้นดู ภาพที่เห็นเบื้องหน้าทำให้แทบช็อก แนวที่หนึ่งซึ่งอยู่ห่างออกไปไม่ถึงสิบเมตร แม้มิโตะไม้บังไว้บ้างแต่ก็ไม่สามารถป้องกันอาวุธสงครามได้

รปภ.ทั้งกลุ่ม เลือดสาดกระจาย กองทับกันอยู่เป็นกระจุก!

ทันใดก็เห็นประกายไฟแลบออกมาจากชั้นสองของพิพิธภัณฑน์ ไบไม้ขาดกระจุย จึงรีบหมอบลงทันที มันยิงกราดเข้ามาอีกสองชุด แล้วก็หยุด หันกลับไปมองไปทางสนามฟุตบอล กลางสนามและเวทีไม่มีใครแล้ว แต่เสียงจากลำโพงยังดังไม่หยุด เป็นเสียงของธงชัยรองนายก อมธ.ร้องขอให้เจ้าหน้าที่หยุดยิง ไม่รู้ว่าหมอบพุดอยู่ตรงไหน

มองข้ามสนามไปตึกบัญชาชี ดูช่างห่างไกลเหมือนอีกขอบของทะเล ซึ่งน่าจะเป็นจุดปลอดภัยในขณะนี้ ประเดี๋ยวพวกเขาคงถอยไปทางท่าพระจันทร์ได้

ตอนนี้ผมรู้แล้วว่ามันยิงมาจากไหน แนวยิงเป็นอย่างไร จากจุดที่หมอบอยู่เป็นแนวตรงกันเป๊ะเหมือนขีดเส้น ระยะห่างไม่กี่สิบเมตร อยู่ในระยะยิงของมันพอดี แต่เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยไหนไม่ปรากฏ รู้แต่ว่ามีปืนยาว มันยิงพวกเราเหมือนยิงเป่า

เวลาผ่านไปประมาณ 15 นาที ทันใดนั้นก็มีคนโผล่พรวดขึ้นมา จากใต้กลุ่ม รปภ.ที่กองสุมกันเป็นกระจุก วิ่งลากขาตรงมายังข้างหอใหญ่ คนที่สองลูกวิ่งตามมาทันที

แต่เสียงปืนดังขึ้น คราวนี้กระสุนเจาะเข้าท้ายทอย คนหลังพุดลง

สิ้นใจในท่าพลิกตะแคง คนแรกคลานถึงมุมหอใหญ่พอดี เขานั่ง
พิงกำแพงเลือดท่วมตัวและนิ่งเงียบอยู่อย่างนั้น

ผมกำลังเผชิญหน้ากับหน่วยอะไรสักหน่วยหนึ่งซึ่งถูกฝึกมา ใจ
อำมหิต โหดเหี้ยมมาก มันต้องการทำลายหน่วย รปภ.ทั้งหน่วย
ฝ่ายมันมีหน่วยยิงทำลาย มีพลซุ่มยิง ยิงถึงอัตโนมิติสังหารทีละ
นัดอย่างเลือดเย็น

ตอนนี้ผมไม่กลัวแล้ว

เวลาผ่านไปอย่างเชื่องช้า เสียงแปลกๆ อะอะอยู่หน้าประตูรั้ว

เสียงโครม! ดังสนั่น รถคงพังประตูแล้ว ผมลุกขึ้นทันที

เห็นคนลุกขึ้นวิ่งไปทางด้านข้างหอใหญ่ ตาเหลือบมอง เห็นรถเมลล์
สีเหลืองซึ่งน่าจะบังทางปืนจากชั้นสองของพิพิธภัณฑฯให้ ผมพุ่งไป
ทางหน้าตึกนิติ มีคนวิ่งตามมาเสียงปืนสั่นดังขึ้นหนึ่งนัด หน้าหอ
ใหญ่มีคนบุกเข้ามาแล้ว ครู่หนึ่งก็มีเสียงระเบิดดังกึกก้องตามมา
แรงสั่นสะเทือนทำให้รู้ว่า ระเบิดน่าจะตกไม่ห่างนัก เห็นอีกคน
ตัดสินใจลุกขึ้นวิ่งเลียบข้างหอใหญ่เพื่อตัดเข้าไปตึกบัญชา

มาถึงประตูท่าพระจันทร์ก็พบว่า ตรงประตูมีตำรวจ พวกฝ่ายขวา
กับชาวบ้านยืนอยู่ประปราย จากนั้นก็มีคนช่วยกันพังรั้วตาข่าย
เปิดทางลงแม่น้ำเจ้าพระยาที่ติดกับร้านจั่ว

เวลาผ่านไปไม่นานนัก ก็มีคนทยอยจากจุดต่างๆ เข้ามาบริเวณ
ประตูท่าพระจันทร์และบริเวณใต้ตึกศิลปศาสตร์

คนส่วนหนึ่งโดดลงไปในน้ำซึ่งตื้นเพียงหน้าแข้ง แต่ผมหมดแรง
แล้วเครียดมา 2 วัน 2 คืน อदनอน จำไม่ได้ว่ากินข้าวมีโอหนบบ้าง

“อย่าให้มันจับได้นะ มันฆ่ามึงแน่” ผมท่องจำคำเตือนนี้มานาน

แล้ว

บทที่ 6 รอดกรุงเลียบ (ตัด)...

ข้ามมายังบทที่ 12 เผยโฉมผู้ปฏิบัติการ

หลายปีต่อมาผมจึงเริ่มทำการค้นคว้า หาคนที่ยิง และก็พบหลักฐาน ที่เป็นคำให้การของคนในหน่วยนี้เอง จากการที่รัฐบาลไป ฟ้องผู้นำนักศึกษา ด้วยข้อหาที่ว่า

มีจุดมุ่งหมายที่จะทำการเป็นคอมมิวนิสต์ ล้มล้างระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เปลี่ยนแปลง ระบบเศรษฐกิจให้เป็นระบบคอมมิวนิสต์ มีการกระทำอันเป็นกบฏ ใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อล้มล้างและยึดอำนาจการปกครองของ รัฐ... (ที่จริงตอนที่ฟ้อง...ผู้กล่าวหา นั่นแหละที่ได้แอบใช้กำลังยึด อำนาจรัฐมา 2 ครั้งแล้ว)

แต่ด้วยฝีมือชกพยานของทีมทนาย เรื่องจึงแตก

คำให้การ

ของพยานฝ่ายโจทก์ในศาล (ฝ่ายที่ยิง)

เปิดเผยว่า ใครทำ ใครสั่ง

(เจ้าหน้าที่บางนายได้เลื่อนยศสูงขึ้นจากวันที่ปฏิบัติการ แต่เป็นคนเดียวกัน)

29 สิงหาคม 2521 สืบพยานโจทก์คือ สิบตำรวจเอกอากาศ ... ตำรวจพลร่มค่ายเสือดำหัวหิน ซึ่งเป็นหน่วยสนับสนุนทางอากาศ เบิกความว่าตี 2 วันที่ 6 ตุลาคม 2519 ได้รับคำสั่งจาก พ.ต.ท.ประเสริฐ...ให้มารวมพลเพื่อเข้ามาปฏิบัติการในกรุงเทพฯ โดยไม่ทราบจุดประสงค์ว่าทำไม เบิกอาวุธประจำกายเป็น HK33 พร้อมกระสุน 70-80 นัด เดินทางมาพร้อมพวก 50-60 คน โดย

มี พ.ต.ต.สาโรจน์ และ ร.ต.อ.บุญชัย เป็นผู้บังคับบัญชา มาถึง
กรุงเทพฯ ในเวลา 6 โมงเช้า ได้รับคำสั่งให้ไปรักษาการณ์ที่ มธ.
และบริเวณข้างเคียง

7 และ 14 กันยายน 2521 สืบพยานโจทก์ปากที่ 10 คือ
พ.ต.ต.สพรั่ง สารวัตรแผนกอาวุธและอุปกรณ์พิเศษ (S.W.A.T.)
กองกำกับการตำรวจนครบาล (ตอน 6 ตุลาคม 2519 ยศ
ร.ต.อ) พยานให้การว่าได้รับคำสั่งมาจาก พ.ต.ท.ทิพย์ ผกก.สาย
ตรวจปฏิบัติการพิเศษให้นำกำลังออกไประงับเหตุที่ มธ. โดยนำ
กำลังไป 45 นาย มีอาวุธปืน HK33 กระสุน 60 นัด พร้อมระเบิด
แก๊สน้ำตา 6 โมงรับคำสั่งให้นำกำลัง 20 กว่าคนไปสังเกตการณ์
บริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เห็นนักศึกษาใช้โต๊ะเป็นที่กำบัง
ยิงปืนใส่ฝูงชนที่กำลังฝ่าเข้าไปในมหาวิทยาลัย พยานกลับลงมา
เวลา 6 โมงกว่า ทนายจำเลยซักค้านว่า พยานได้รับมอบหมาย
ให้ไปป้องกันเหตุร้าย แต่ทำไมยกกำลังเข้ากวาดล้างนักศึกษา
พยานให้การว่าได้รับคำสั่งใหม่ให้เข้าเคลียร์พื้นที่ โดยอ้างว่า
พล.ต.ท.วิเชียรเป็นผู้สั่ง จึงเข้าไปพร้อมผู้บังคับบัญชาคือ
พล.ต.ต.เสริม พ.ต.อ.โกศล พ.ต.อ.ทิพย์ พ.ต.ท.พิโรธ พร้อมเจ้า
หน้าที่ พยานได้ใช้ปืนยิงไป 24 นัด ตามชอกติกที่เข้าใจว่า
นักศึกษายังออกมา...

ทีมวิเคราะห์ได้อ่านคำให้การของพยานหลายคนอย่างละเอียด พอ
สรุปได้ว่า แม้พยานจะบอกว่าทำนอกเหนือคำสั่งผู้บังคับบัญชา ก็
เพื่อตัดตอนไม่ให้ผู้บังคับบัญชาต้องรับผิดชอบ แต่ถ้าทนายฝ่าย
นักศึกษา เรียกนายพัน นายพล ที่เกี่ยวข้องซึ่งรู้ชื่อแล้ว มาเป็น
พยาน ถูกซักไม่กี่ที รับรองได้รู้ว่าใครอยู่เบื้องหลัง จากคำให้การ
ทำให้คนไทยและตัวแทนจากประเทศต่างๆ ที่ร่วมเข้าฟังรู้ว่า

เช้า 6 ตุลาคม 2519 มีกลุ่มฝ่ายขวาจัด และตำรวจ 2 หน่วย
ร่วมปฏิบัติการ ปิดล้อมและจู่โจมเข้าไปในธรรมศาสตร์ คือ

ตำรวจพลร่มค่ายเสือดำหัวหิน และแผนกอาวุธและอุปกรณ์พิเศษ (S.W.A.T.) Special Weapon and Technical) กองกำกับ การตำรวจนครบาล

ไม่มีกำลังทหารแม้แต่หน่วยเดียวในตอนเช้า (ที่ปรากฏตัวอย่าง เปิดเผย แต่ทหารมายึดอำนาจในตอนเย็น เรื่องนี้ต้องฟังทหาร เล่า) ไม่มีหน่วยปราบจลาจล ไม่มีการสกัดฝูงชนที่ถูกปลุกระดมมา แต่กลับช่วยเปิดทางให้บุกเข้าไปในธรรมศาสตร์

เรื่องใครช่วยชีวิตและทำไมต้องรัฐประหาร (ต่อฉบับหน้า)